

تاریخچه ادبیات فرانسه

ترجمه آقای جلال الدین خان « طرزی »

(۲)

از زمان جنگ صدساله (۱۳۳۷) الی

۲۱ - زمان رو نانس

و اس اصلی ادبیات فرانسه در اثر موجود بودن يك مفكوره عمومی که آنرا هر آن تجدید می نمود درین دوره نیز تغییر شکل بآن رخ نداد.

اما زبان خیلی ها صورت تحلیلی را اختیار کرده و آهسته آهسته آخرین اثرات انحرافی را که از منشاء و هبداء لاتین برای او باقی مانده بود معدوم ساخت. علاوه از آن به قوانین مخصوصه اجناس و انواع هم تغییراتی عاید گردید.

۲۲ : - منظومه های رجزیه بهیچ وجه نتوانست که درین زمانت عرض وجود کند : حوادث جنگ صدساله تنها موجب تولید یکعده قلیل منظومه های حکایتی گردیده ولی موفق شد که کلیت بنغمی بآن کالبد های فسرده حیات تازه به بخشد.

۳۲ : - برخلاف همان طوریکه تیار در قرن ۱۴ توسط چهل و دو اثر کلیسای نرودام ویا از نیروی تاریخ گری زبلیدی Grisélidis نمایش میکرد در قرن ۱۵ از باعث جنبه های اشخاص مختلف ویا در اثر کارنامه های متعدده وسعت بی پایانی را اختیار نموده تدوین ادبیات که از مدت مدیدی در حصص مختلفه فرانسه منتشر و پراکنده بهر سو افتاده بود برای اهل ادب

۱۵۴۸ از طرف پارلمان نمایش دادن تیاتر های (میستیر) در پاریس ممنوع قرار داده شد .

۲۵ : - فارس (داستان تفریح دهنده) پيس كوچك بهجت آوری است و بجای اینکه ازان استفاده تعلیمی کرده شود بیشتر برای تفریح ناظرین تعیین گردیده و با احساسات و روحیات افسانه نویس قدیمه خیلی مشابهت دارد تیاتر Sottises (حماقت) عبارت از یکنوع کومه دی Satyrique است که در آن از یکعده اشخاص معین از قبیل « حمقا » و « شهزاده حمقا » و مادر ابله هانذکار رفته و بدین وسیله معایب و نقائص مجتمعات عصری خود را مورد تمسخر قرار داده و در اصلاح آن میکوشیدند .

(اخلاقیات) پیدی است کومیک ، مشهق و گاهی هم قدری بی نزاکت بنظر جلوه میکند ولی بصورت عمومی حاوی احساسات حزبی بوده و ازین جهت بعضی تعلیمات اخلاقی نیز از آن تراوش میکنند .

خلاصه نباید که برای این تیاتر های مختلف بانمام شدت حدودی بتراشیم و یا موضوعات آن ها را محدود قرار دهیم ؛ بلکه بعضی رییس های اخلاقی Muralité که مشابهت نامی بایس های تفریح دهنده و معجزات ها Miracles و (اسرار) دارد موجود است ؛ چنانچه (سوئی) و (فارسی Farces) از حیث حقیقت موضوع تشابه کاملی با هم دارند .

۲۶ : - قوانین اشعار جنگ جویانه Lyrique در حین جریان قرن ۱۴ تغییرات کلی را متحمل گردیده است . شخصی که بیشتر از همه باین طریقه تازه تمایل داشت و آرا همیشه در اشعار خویش استعمال میکرد گیوم دو ماشول Guillaume de Machaul شاعر و موزیک نوازی بود که در سنه ۱۳۰۰ تولد و بتاريخ ۱۳۷۷ ترك حیات نمود .

اثرات این شاعر پس از انقضای مدت قلبی فراموش خاطر گردیده ولی اوستاش دی شان Eustache Deschamps نامیذعالی مرتبت اویگانه شاهد شهرت و اعتبارش میباشد. عمده ترین اشکال این صنعت تازه عبارت اند از:

نعمه پادشاهی Chant Royal مرتبه La callade ولوردور Le Rondeau و این مفکوره توسط فرواسار Froissart بزرگترین مورخ ازمنه گذشته (۱۴۱۰-۱۳۳۷) و کریستین دوپیزان Christine de Pisan (۱۴۳۱-۱۳۶۳) - پس ذریعه شعرای قرن ۱۵ مخصوصاً شارل دورله آن Charle d'Oréan (۱۴۶۳-۱۴۳۱) و ویلون Vilon (۱۴۶۵-۱۳۹۱) که از بزرگ ترین آن ها محسوب می شدند زیاد تر وسعت یافته است.

اما این شاعر آخرین که خاصه توسط (وصیت نامه بزرگ) خویش شهرت نامی را کسب نموده است از زمرة شعرای بزرگ و نام آور قرون وسطی و فرانسه بشمار میرود.

۲۷: - اقسام قطعات منشور توسط یکعده اشخاص مشهور قرن ۱۵ در

منصه اشاعه گذاشته شده: چنانچه باستثنای اینکه از وکلای دعوا و نطقین سیاسی مشهور این عهد سخنی بسرائیم بهتر است از ژان شارلیه Jean charlier. واعظ بزرگ Nicole Ore sme نیکول اورسم که پاره ناشی او امر شارل پنجم به ترجمه یکعده زیادی از کتب اریستوت Aristote بر داخته است تذکار کنیم.

۲۸: - در قرن ۱۵ بایست از همه اولتر از کریستین دوپیزان Christine de Pisan که قبلاً هم از آن اسم برده ایم و آلن شارتیه Alain chartier (۱۴۳۲-۱۳۹۲) در حالیکه هر دو نفر شان شعر سرائی میکردند و عالم فنی اخلاقیات هم بودند، تذکار نمایم بعد از آن Olivier maillard اولی و یه میارد ۱۵۰۲ و میشل مونو Michel-menot (۱۵۱۸-۱۴۴۰) از نطقین نامور و با قدری بودند که قریحه ایشان با قریحه عوام خیلی مطابقت داشت: عمده ترین و عظهای اولی و نصائح درجه دوم برای فرانسه ها انشاء گردیده، و با از زبان لاتین ترجمه شد است؛ آخر الامر حکایه نویس موسوم

آنتوان دولاسال Antoine de lasalle که بتاريخ (۱۳۹۸ تولد شده) مولف کتاب مشهور Chronique du petit Jehan de Saintré .

۲۹ :- اما مانند تاریخ هیچ علم و فنی بدان پایه مدارج ترقی و تعالی رانه پیموده است بزرگترین مؤرخین این دوره با (ویل هاربردون) و (جون ویل) که واقعات و یا مناظری که در جلو چشم آنها نجسم میکرد؛ در رشته تخریر میکشیدند هرگز مشابهت نداشتند؛ چه این ها عبارت از نویسندگان فاضل و با اقتداری بودند که بصورت آرتستی و مهارت تمام اثرات خیلی بزرگی از خود بیادگار گذاشته اند؛ مثلاً از قبیل فلاماندژان لوبل Le flamand Jean le bel که بتاريخ ۱۳۷۰ حیات را پدرود گفت مؤلف کتاب (کرونیك) تاریخ ازمنه است که در آن حوادث و وقایع بین سنوات (۱۳۶۱ - ۱۳۲۶) را توضیح کرده و برای تدوین و تکمیل نظریات خود مودل فرواسار Froissart مشهور را بکار برده است. اثرات این مرد نامی در ابتدای قرن ۱۵ برای مؤرخین ازمنه گذشته که تا اندازه نتوانسته اند این نویسنده بزرگ را مقایسه کنند يك چیز تکراری بنظر بر خورده است. اما قراط کسح تاریخ این زمان خیلی قابل ملاحظه بوده و کم اتفاق افتاده که ادوار تاریخ فرانسه از حکایات و داستان های معاصرین مطالعه کرده شود و هم بایست خیلی انتظار کشید ازینکه در مملکت فرانسه مؤرخین ظهور نمایند که آنها با (فرواسار) و با آن نویسنده معروف فیلیپ دو کومین Philippe de Commines مقایسه کرده بتوانیم. این مرد نامی یکی از سیاسیون بزرگ عصر خود محسوب میشود چه واقعاتی را که در کتاب «خاطرات» خویش بیان نموده از هر کلمه آن سیاست و فلسفه تراوش میکند. این کتاب مشهور در سنه ۱۵۲۴ زمانیکه روحیات فرانسه تازه بنا نهاده بود که با روحیات و افکار قدیمه اختلاطی پیدا کند منتشر گردیده و در تحت نفوذ این مفکوره برجسته شهرت و وسعت زیادی را کسب نمود. تا تمام